

LEADER Zuid-Limburg

COMMUNICATIEPLAN

**Algemeen
Doel en doelgroepen
Kernboodschap
Strategie
Middelen en acties
Organisatie en aansturing**

**Status
Datum
Opsteller**

**vastgesteld door LAG
7 juli 2016
Henk Schmitz**

Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling: Europa investeert in zijn platteland

Aanleiding

LEADER is een programma voor actieve ondersteuning van plaatselijke initiatieven voor de sociaaleconomische ontwikkeling van het platteland en maakt deel uit van een omvangrijk Europees Plattelandsontwikkelingsprogramma (POP3). De LEADER-aanpak is een in heel Europa beproefd concept dat nu voor het eerst ook in Zuid-Limburg wordt ingezet. Kernbegrippen bij de aanpak zijn ondernemerschap, lokale initiatieven, zelfsturing en burgerparticipatie.

Het LEADER-programma voor Zuid-Limburg is in 2015 met ondersteuning van de Provincie Limburg en de gemeente Eijsden-Margraten gezamenlijk voorbereid en ontwikkeld door vier maatschappelijke organisaties: de Mergellandcorporatie, de stichting IKL, de Vereniging van Kleine Kernen in Limburg en Natuurrijk Limburg.

De verantwoordelijkheid van de uitvoering van het programma LEADER Zuid-Limburg berust bij een door Gedeputeerde Staten van Limburg ingestelde commissie, genaamd Lokale actiegroep of LAG. De commissie bestaat uit personen die in het gebied wonen en een actieve bijdrage willen leveren aan het bevorderen en verder brengen van lokale initiatieven. De belangrijkste taak van de LAG is het actief bevorderen en ondersteunen van lokale initiatieven, de inbreng van expertise en het in leggen van verbindingen tussen initiatieven, personen en organisaties. Daarnaast speelt de adviesgroep een belangrijke rol bij de beoordeling van aanvragen voor projectsubsidie. Zij toetst de projectplannen aan in een strategisch ontwikkelingsplan vastgelegde criteria en adviseert Gedeputeerde Staten over het toekennen van subsidie. De commissie is op 16 maart 2016 geïnstalleerd en daarmee werd het programma daadwerkelijk operationeel.

Het programma heeft een looptijd van vijf jaar en voorziet in een budget van ruim 2 miljoen Euro voor ondersteuning van initiatieven. De achttien gemeenten in het gebied participeren allemaal in het programma en dragen ook bij de in de financiering van projecten. Daarnaast dragen Europa en de provincie bij in de kosten van goedgekeurde projecten. De initiatiefnemers moeten zelf zorgen voor 45% private financiering van hun project in de vorm van geld, arbeid of vrijwilligersuren.

De LEADER-aanpak gaat uit van de kracht van bewoners, ondernemers en organisaties die actief zijn in het gebied en is gericht op het mobiliseren van deze energie in de samenleving. De grootste uitdaging voor de LAG is daarom het op gang brengen van een eigen dynamiek die moet leiden tot nieuwe samenwerkingsvormen en duurzame ontwikkeling. Dat vergt een gerichte en planmatige inzet van communicatiemiddelen en –acties. Het voorliggende communicatieplan is daarvoor bedoeld.

Doel en doelgroepen

In de ontwikkelingsstrategie is de doelstelling van het LEADER-programma Zuid-Limburg als volgt geformuleerd.

Hoofddoel

In Zuid-Limburg zijn nieuwe en verbeterde vormen van duurzame en rendabele bedrijvigheid ontstaan die tevens bijdragen aan behoud van landschapskwaliteit als basiskapitaal van de plattelandseconomie. Dit is bereikt door initiatief, ondernemerschap en samenwerking van de lokale gemeenschap, en heeft geleid tot meer binding en waardering van het platteland door de stadsbewoners en -bedrijven.

Subdoel 1 (ondernemen met het landschap)

Het Zuid-Limburgse landschap is slim benut en verbeterd door ondernemers.

Subdoel 2 (versterken van bewonerskracht)

Bewoners organiseren zelf verbetering van hun sociale en fysieke omgeving en zetten zich daar vrijwillig voor in.

Subdoel 3 (verbinding stad-platteland)

Het Zuid-Limburgse platteland is goed verbonden met de stedenring, ook over de grens.

Uit deze doelstelling en de organisatie van het LEADER-programma kunnen de onderstaande doelgroepen afgeleid worden.

Primaire doelgroepen

- lokale ondernemers (landbouw, recreatie, horeca, voedsel, overig)
- bewoners (grondeigenaren, inwoners)
- lokale bewonersorganisaties (dorpsraden, buurtverenigingen)

Afgeleide doelgroepen

- maatschappelijke organisaties (zorg, arbeidsreïntegratie, welzijn, leefbaarheid, onderwijs, cultuur, natuureducatie)
- terreinbeherende organisaties voor natuurbescherming (SBB, NM en LL) of andere doelen (bijvoorbeeld de Waterleidingmaatschappij Limburg)
- bedrijfsorganisaties (RECRON, LLTB, ...)
- LEADER-groepen in het aangrenzende buitenland
- particuliere fondsen (Elisabeth Strouven Fonds, Prins Bernhard Cultuurfonds, Oranjefonds, ..)

'Interne' doelgroepen

- gemeenten
- leden van de LAG
- Provincie Limburg

Kernboodschap

De onderstaande kernboodschap voor de communicatie sluit direct aan op de eerder vermelde doelstelling van het LEADER-programma Zuid-Limburg.

Het unieke landschap is het basiskapitaal voor de Zuid-Limburgse plattelandseconomie en leefbaarheid. Om dit voor de toekomst zo te houden en verder uit te bouwen zijn vernieuwende vormen van exploitatie en samenwerking nodig. Ondernemers, inwoners en organisaties die daarvoor ideeën en plannen hebben kunnen rekenen op advies en financiële ondersteuning van LEADER.

Deze centrale boodschap zal in het communicatietraject verbijzonderd worden naar de onderscheiden doelgroepen, afhankelijk van de rol die ze in het proces kunnen spelen en de bijdragen die ze kunnen leveren.

Naast de kernboodschap zal zeker aan de primaire doelgroepen praktische informatie overgebracht moeten worden, over de werking, voorwaarden en procedure van de subsidieregeling.

In het onderstaande overzicht is voor een aantal doelgroepen samengevat welke rol ze in het LEADER-proces kunnen spelen en op welk doel de communicatie zich specifiek moet richten.

Doelgroep	Rol	Beoogd resultaat
Ondernemers	Initiatiefnemer	Onderschrijven van LEADER-doelen; ontwikkelen van initiatieven
Bewoners	Initiatiefnemer	Onderschrijven van LEADER-doelen; ontwikkelen van ideeën en projecten
Maatschappelijke organisaties	Projectpartner of initiatiefnemer	Deelnemen in LEADER-projecten; ontwikkelen van initiatieven
Terreinbeheerders	Projectpartner of initiatiefnemer	Deelnemen in LEADER-projecten; ontwikkelen van initiatieven
Bedrijfsorganisaties	Intermediair	LEADER promoten bij de leden
Fondsen	Private cofinanciering	Bijdragen in de financiering van LEADER-projecten
Gemeenten	Intermediair en cofinanciering	Onderschrijven van LEADER-doelen; aandragen van (burger)initiatieven; communicatie naar inwoners
LAG-leden	Aanjagen, adviseren en beoordelen	Ambassadeur en aanjager; bijdrage aan ontwikkeling van initiatieven;
LEADER-groepen buitenland	Projectpartner	Grensoverschrijdende samenwerkingsprojecten

Strategie

Voor het communicatietraject worden de onderstaande strategische uitgangspunten gehanteerd.

- De communicatie is er vooral op gericht om bewoners, ondernemers, initiatiefnemers en organisaties zelf in actie te laten komen, en ze in staat te stellen om zelf een eerste beoordeling te maken of hun plannen en ideeën bijdragen aan de LEADER-doelen. In de communicatie staat niet LEADER als subsidieregeling centraal, maar veel meer het proces van samenwerking bij de ontwikkeling en uitwerking van plannen.
- In de beginfase (2016 en 2017) zal de communicatie vooral gericht zijn op het op gang brengen van het beoogde dynamiek voor vernieuwing en samenwerking in het gebied. Met als concreet resultaat dat de eerste projecten vastgesteld en gerealiseerd zijn en als inspirerende voorbeeld voor andere initiatiefnemers kunnen dienen.
- Daarnaast zal jaarrond gecommuniceerd worden om doelgroepen te blijven bereiken, waarbij het delen van kennis en ervaring centraal staat.
- De communicatie is laagdrempelig en pragmatisch, wordt dicht bij de doelgroep gebracht en biedt praktische handreikingen.
- Naast de eigen communicatiekanalen en –middelen wordt bij voorkeur en zo veel mogelijk gebruik gemaakt van de communicatiemiddelen en -kanalen van derde partijen. Of anders gezegd: we laten anderen onze boodschap uitdragen. Dat zijn in ieder geval de deelnemende gemeenten, maar ook op de dragende partijen van het LEADER-programma en de initiatiefnemers van LEADER-projecten.
- Bij alle communicatie uitingen gebruiken we de verplichte logo's van LEADER en EU/ELFPO, en daarnaast het logo van Nationaal Landschap Zuid-Limburg

Middelen en acties

Website

Een eigen website voor LEADER Zuid-Limburg (www.leaderzuidlimburg.nl) komt in juni 2016 in de lucht. Kernbegrippen voor de uitwerking zijn 'inspirerend' en 'informatief'. Centraal staat de presentatie van projecten (in voorbereiding, in uitvoering en uitgevoerd). Daarnaast is informatie te vinden over de procedure inclusief het indienen van een subsidieaanvraag, en over de organisatie en achtergronden van het LEADER-programma. Alle relevante documenten en regelingsteksten zijn via de site toegankelijk.

- Acties*
- 1. Doorontwikkelen van de website*
 - 2. Beheer en actueel houden van de website*
 - 3. Zorgen voor beknopte informatie en een link naar de LEADER-website op de sites van participerende organisaties (VKKL, NMFL, NaLI, IKL, Mergellandcorporatie)*

Afstemmingsoverleg met gemeenten

De achttien Zuid-Limburgse gemeenten zijn belangrijke partners in het LEADER-programma. Zeker in de opstartfase (2016-2017) maar ook daarna zal gericht overleg nodig zijn om tot verdere afspraken en afstemming te komen. Het gaat dan om het onderschrijven van de algemene LEADER-uitgangspunten, gezamenlijke communicatie, het samenspel tussen LAG en gemeente bij selectie van projecten, de werkwijze bij gemeentegrensoverschrijdende projecten en gemeentelijke cofinanciering (geldstroom).

- Acties*
- 1. Bilateraal overleg met ambtelijke contactpersonen (doorlopend)*
 - 2. Bilateraal overleg met bestuurlijke contactpersoon (doorlopend)*
 - 3. In 2016: organiseren van geclusterde overleggen met de gemeenten per regio*

Oproep voor het indienen van ideeën en plannen

Het bekend maken van het LEADER-programma met daarbij een oproep tot het indienen van projectideeën en plannen zal zoveel mogelijk gebeuren via de gemeentelijke communicatiekanalen. Bij voorkeur gebeurt dit in regionale samenwerking, maar het kan indien gewenst ook per individuele gemeente geregeld worden.

- Acties*
- 1. Per cluster van gemeenten in overleg een basisbericht opstellen, met informatie over LEADER en een oproep tot het indienen van projecten.*
 - 2. Per gemeente dit bericht (zo nodig met een eigen inkleuring of accent) verspreiden via de beschikbare gemeentelijke kanalen*
 - 3. Zo nodig de oproep periodiek herhalen, afhankelijk van de respons in elke gemeente*
 - 4. Oproepen voor projecten verspreiden via de beschikbare kanalen (websites, nieuwsbrieven, overig) van de betrokken intermediaire organisaties (VKKL, NaLI, Mergellandcorporatie en IKL)*

Informatiebijeenkomsten voor bewoners en ondernemers

Met geïnteresseerde en belanghebbende (lokale) overheden, ondernemers, vrijwilligers en organisaties uit de regio kijken naar nieuwe kansen. De bijeenkomsten zijn bedoeld om een uitleg te geven over wat LEADER inhoudt maar ook om ideeën voor projecten op te sporen en te komen tot afspraken over vervolgstappen tussen de deelnemers voor de uitwerking van plannen.

- Acties*
- 1. Verzorgen van presentaties over LEADER op regionale of plaatselijke bijeenkomsten die georganiseerd worden door verenigingen en bedrijfsorganisaties.*
 - 2. Zelf organiseren van enkele regionale publieke bijeenkomsten; gefaciliteerd door externe deskundigen zijn deze bijeenkomsten vooral gericht op het initiëren van projecten en het verbinden van mogelijke projectpartners.*

Informatieblad (flyer)

Voor de allereerste startfase is een beknopt informatieblad over LEADER Zuid-Limburg geproduceerd, bedoeld voor snelle informatie op hoofdlijnen van geïnteresseerde inwoners en ondernemers en bezoeker van informatieavonden.

- Acties*
- 1. Actueel houden en verbeteren van het bestaande informatieblad*
 - 2. Zorgen dat het informatieblad altijd gedownload kan worden via de eigen en andere websites*
 - 3. Het informatieblad in voldoende aantallen beschikbaar stellen voor verspreiding door LAG-leden en de gemeentelijke contactpersonen*

Pers

Gedurende de looptijd van het programma zullen periodiek persberichten worden verspreid, en zo nodig persgesprekken worden georganiseerd. Naast de gedrukte media zoeken we nadrukkelijk ook contact met de regionale omroep L1. Voor de eerste keer is dat gebeurd bij de installatie van de LAG op 16 maart 2016. Een volgend moment kan samenvallen met de plaatsing van de oproep voor het indienen van projecten via de gemeentelijke infokanalen, en bij de goedkeuring van het eerste project. In een volgende fase zullen zich regelmatig nieuwsmomenten voordoen rondom projecten: bij de goedkeuring, bij de start van de uitvoering en bij de afronding. De communicatie rondom projecten is primair de taak en verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer, die daarbij een beroep kan doen op hulp en ondersteuning vanuit de LEADER-organisatie. Bij de verspreiding van de persberichten maken we zoveel mogelijk gebruik van de contacten en adresbestanden van alle partners in het LEADER-programma, inclusief provincie en gemeenten.

- Acties*
- 1. Bij nieuwswaardige gebeurtenissen persberichten opstellen en verspreiden (doorlopend)*
 - 2. Afspraken maken met gemeenten en andere partners over de verspreiding van persberichten*

Organiseren van een koepelproject voor kleine initiatieven

Om LEADER ook toegankelijk te maken voor waardevolle kleine projecten van plaatselijke bewoners initiatiefnemers is het idee om een koepelproject te organiseren. De haalbaarheid van dit idee wordt verder onderzocht in 2016. Als zo'n koepelproject daadwerkelijk van de grond komt moet dit gericht bekend worden gemaakt bij de specifieke doelgroep. Dat kan in nauwe samenwerking gebeuren met de partners in het LEADER-programma die ieder hun achterban en of –leden hebben waarvoor dit relevant kan zijn.

- Acties*
- 1. Haalbaarheid en organisatie van een koepelproject verder onderzoeken en zo mogelijk dit project organiseren.*
 - 2. Informeren van de specifieke doelgroep middels een gericht benadering via de betrokken partner-organisaties.*

Informatie en kennisontwikkeling voor LAG-leden

De LEADER-aanpak is nieuw voor Zuid-Limburg. In tegenstelling tot veel andere LEADER-gebieden kunnen de LAG-leden en de coördinator daarom niet terugvallen op ervaringen in voorafgaande perioden. Vooral in de opstartfase (2016-2017) zal daarom sprake zijn van een leerproces, waarbij bijvoorbeeld ook onderlinge afstemming plaats zal moeten vinden als het gaat om het beoordelen van projecten op de vastgestelde selectiecriteria. Om dit leerproces te sturen zullen een aantal gerichte acties worden ondernomen, en zullen we vooral ook gebruik maken van de diensten en informatie die het Netwerk Platteland kan bieden.

- Acties*
- 1. Deelnemen aan verdiepende themabijeenkomsten van het Netwerk Platteland, bij voorkeur samen met betrokken medewerkers van de Provincie Limburg*
 - 2. Deelnemen aan door Netwerk Platteland georganiseerde intervisiebijeenkomsten in 2016*
 - 3. Organiseren van een uitwisselingsbijeenkomst met een al langer lopend LEADER-programma in een vergelijkbaar gebied elders in het land*
 - 4. Overleg en uitwisseling met LEADER-groepen in het aangrenzende buitenland. Niet alleen gericht op de eigen kennisontwikkeling, maar ook op verkenning van mogelijkheden voor nuttige landsgrens overschrijdende samenwerkingsprojecten*

Social media

Met het gebruik van social media is een begin gemaakt met een aan de LEADER-website gekoppeld Twitter-account. In het komende jaar wordt gezien of en hoe de verdere inzet van social media een zinvolle bijdrage aan de communicatie rondom LEADER Zuid-Limburg kan leveren.

- Acties*
- 1. Het bestaande Twitteraccount actief gebruiken, dat wil zeggen minstens één relevant bericht per werkdag verspreiden*
 - 2. Het netwerk van volgers van het Twitteraccount gericht uitbreiden met relevante volgers*
 - 3. Onderzoeken of het nuttig kan zijn om ook andere media te gaan gebruiken en daarbij ook vastleggen hoe en wie dit gaat doen, en met welk doel*

Organisatie en aansturing

Voor de organisatie, aansturing en uitvoering van het communicatieplan stellen we een Werkgroep Communicatie in, bestaande uit enkele LAG-leden en de coördinator. Voor elke vergadering van de LAG agenderen we het onderwerp communicatie, waarbij de Werkgroep een verslag uitbrengt van de uitgevoerde acties en resultaten.